Autor Guste Santini
Četvrtak, 05 Listopad 2006 17:46

Učinci tečajne politike na gospodarstvo Hrvatske u razdoblju 1994. – 2005. godine – V put - Kretanje poreznih prihoda

Porezni su se prihodi u promatranom razdoblju sporije povećavali od povećanja bruto domaćeg odnosno od raspoloživog proizvoda. Ipak valja istaći da se je snažnije povećavao javni dug što znači da su se porezne obveze prenosile na buduće generacije.

Ipak pri interpretaciji kretanja poreznih prihoda valja imati u vidu da je bazno razdoblje (1994. godina) još uvijek ratna godina i da je porezno opterećenje bilo vrlo visoko. Ovo tim više ukoliko se pri interpretaciji porezne presije u razmatranje uključi i veličina dohotka per capita. Prema tome, smanjenje porezne presije bilo je manje od potrebitog i to prvenstvo zbog socijalnih izdataka koje je država imala kako zbog zbrinjavanja i obnove ratom porušenih dobara (što je razumljivo) tako i zbog visoke stope nezaposlenosti i niskih stopa rasta kao izravne posljedice tečajne politike (što nije razumljivo). Porezna presija bi bila veća a stanje neuporedivo teže da nije bilo poreznih prihoda temeljem deficita robne razmjene s inozemstvom.

Napomena: Naš je porezni sustav temeljen na potrošnim porezima pa privredna aktivnost ima manjeg uticaja na porezne prihode nego što je to slučaj u razvijenim zemljama. Naime, deficit robne razmjene znači uvoz novostvorene vrijednosti pa oporezivanje potrošnje bitno “amortizira” izostanak izraavnih poreza. Ovom valja pridodati i naplatu poreza od strane države temeljem fakturirane a ne naplaćene realizacije.

Porezni prihodi temeljem deficita robne razmjene s inozemstvom

U 1994. godini od ukupnih poreznih prihoda od 22.377 milijuna kuna na porezne prihode temeljem deficita robne razmjene s inozemstvom se odnosi 1.878 milijuna kuna ili 8,39% za koliko bi bio veći deficit proračuna da nije bilo deficita robne razmjene s inozemstvom. U 2005. godini ovi podaci respektivno iznose: 50.688 miijuna kuna poreznih prihoda; 8.507 poreznih prihoda temeljem deficita robne razmjene s inozemstvom ili 16,78% ukukupnih poreznih prihoda.

U promatranom razdoblju od 1994. do 2005. godine procjenjujem da su porezni prihodi temeljem deficita robne razmjene s inozemstvom iznosili fantastičnih 73.581 milijun kuna. Da bi identificirali o kojoj je veličini riječ usporedimo porezne prihode temeljem deficita robne razmjene s inozestvom s javnim dugom od 106.789 milijuna kuna koliko je on iznosio na kraju 2005. godine i dobit ćemo podatak po kojem porezni prihodi temeljem deficita robne razmjene s inozemstvom iznose fantastičnih 68,90% javnog duga. Drugim riječima, da nije bilo deficita robne razmjene s inozemstvom i da je raspoloživi proizvod bio jednak domaćem proizvodu javni dug ne bi iznosio 106.789 miljuna kuna već 180.370 milijuna kuna ili 78,75% bruto domaćeg proizvoda.

Autor Guste Santini
Četvrtak, 05 Listopad 2006 17:46

Nastavlja se !